

ВИСНОВОК

наукового керівника щодо виконання
індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми
підготовки доктора філософії та роботи над дисертацією
Черкаско Людмили Володимирівни
«Публічне управління регіональним розвитком на засадах економіки знань»,
яка подається на здобуття наукового ступеня доктора філософії
з галузі знань 28 – Публічне управління та адміністрування
за спеціальністю 281 – Публічне управління та адміністрування

Черкаско Людмила Володимирівна у 2018 році вступила до аспірантури Харківського регіонального інституту державного управління Національної академії державного управління при Президентові України. Навчальну складову індивідуального плану виконання освітньо-наукової програми підготовки доктора філософії Черкаско Л.В. виконала вчасно та у повному обсязі.

Робота Черкаско Л.В. над темою дисертації почалась із визначення завдань дисертаційного дослідження а саме:

- визначити особливості, складові та значення економіки знань як новітньої парадигми розвитку в контексті підвищення конкурентоспроможності регіонів;
- розкрити сутність та особливості сучасних концепцій регіонального інноваційного розвитку;
- проаналізувати нормативно-правову базу публічного управління регіональним розвитком в Україні;
- визначити основних стейкхолдерів регіонального розвитку в Україні, проаналізувати механізми їх взаємодії в умовах війни та повоєнного відновлення;
- узагальнити провідний зарубіжний досвід стимулювання регіонального інноваційного розвитку;

– розробити концептуальну модель публічного управління регіональним розвитком на засадах економіки знань в Україні.

Всі визначені завдання дисертаційної роботи які ставила перед собою Черкаска Л.В. виконані та зроблені такі висновки.

З'ясовано, що в умовах переходу до економіки знань публічне управління регіональним розвитком набуває нових рис та вимагає застосування інноваційних підходів і моделей. Ключовими складовими економіки знань є освіта і наука, інноваційна система, інформаційно-комунікаційні технології, інтелектуальна власність та людський капітал. Ефективне публічне управління на засадах економіки знань має бути спрямоване на розвиток цих складових на регіональному рівні через стимулювання інвестицій в науку та освіту, розбудову інноваційної інфраструктури, підтримку високотехнологічних галузей, захист прав інтелектуальної власності, розвиток креативних індустрій та цифрових технологій.

Встановлено, що існує низка теоретичних моделей та концепцій, які пропонують різні підходи до публічного управління регіональним розвитком на засадах економіки знань. Кожна з цих моделей пропонує специфічний набір інструментів для публічного управління, які можуть застосовуватись відповідно до особливостей кожного регіону. Проте ефективне публічне управління регіональним розвитком на засадах економіки знань вимагає стратегічного та проактивного підходу, який поєднує різні інструменти та механізми. При цьому вибір конкретних інструментів має базуватись на ретельному аналізі інноваційного потенціалу та викликів кожного регіону та залученні всіх заінтересованих сторін до процесу формування та реалізації регіональної інноваційної політики.

Аналіз зарубіжного досвіду публічного управління регіональним розвитком свідчить про зростаючу увагу до інноваційних моделей та інструментів регіональної політики, орієнтованих на розкриття внутрішнього потенціалу територій та ефективне використання їх унікальних ресурсів і

компетенцій. Це вимагає якісно нових підходів до управління, заснованих на багаторівневому врядуванні, партнерстві стейкхолдерів, смарт-спеціалізації, підприємницькому відкритті, розумному використанні фондів підтримки. На зміну традиційним галузевим підходам та політиці «вирівнювання» приходять підходи, орієнтовані на створення регіональних інноваційних екосистем та міжрегіональних ланцюгів доданої вартості на основі ключових активів та спроможностей кожного регіону. Водночас, застосування кращих практик має відбуватись з урахуванням специфіки українського інституційного контексту та викликів війни. При цьому успішність сучасних підходів до управління регіональним розвитком в зарубіжних країнах великою мірою зумовлена наявністю ефективних інституцій-посередників між органами влади, бізнесом, наукою та громадськістю.

Обґрунтовано, що війна та пов'язані з нею руйнування, вимушене переселення, розрив економічних зв'язків кардинально змінюють контекст та пріоритети регіонального розвитку в Україні. В короткостроковій перспективі головним завданням є подолання гуманітарних викликів, відновлення критичної інфраструктури, підтримка базових галузей економіки, соціальний захист вразливих верств. Водночас, відбудова має закладати фундамент для довгострокової стійкості, інклюзивності та конкурентоспроможності регіонів у посткризовий період. Відновлення інфраструктури має відбуватися з урахуванням принципів «розумного зростання», енергоефективності та кліматичної нейтральності.

Розроблено концептуальну модель публічного управління регіональним розвитком на засадах економіки знань для України, яка являє собою комплексну рамку, що визначає цілі, принципи, суб'єктів, механізми та інструменти формування та реалізації регіональної політики, орієнтованої на продукування, дифузії та використання знань як ключового ресурсу сталого та інклюзивного зростання територій в умовах глобальної конкуренції. На відміну від традиційних моделей, пропонована модель орієнтована на розкриття та активізацію внутрішнього інтелектуального

потенціалу регіонів, перетворення знань та інновацій на основне джерело їх конкурентних переваг.

Виявлено та систематизовано ключові виклики та бар'єри для впровадження моделі публічного управління регіональним розвитком на засадах економіки знань в Україні. Подолання цих бар'єрів вимагає системних та узгоджених зусиль всіх учасників: зміцнення довіри через нові платформи комунікації та спільні проекти; розумне залучення та перерозподіл ресурсів; цільове навчання та обмін кращими практиками; корекція пріоритетів відповідно до умов війни і відновлення; формування широкої коаліції прогресивних сил та чітке політичне лідерство реформ. Попри виклики, саме розумна спеціалізація та акцент на ендogenous інноваційному потенціалі має стати основою для стратегії відновлення регіонів України у середньостроковій перспективі.

Працюючи над дисертацією Черкаско Л.В. проявила себе як науковець, який має достатній рівень теоретичної і методичної підготовки, цілком спроможна самостійно ставити й вирішувати наукові та практичні завдання. Слід відзначити вміння здобувачки працювати з інформацією, систематизувати й узагальнювати теоретичні та практичні матеріали дисертаційного дослідження.

Черкаско Л.В. плідно співпрацювала з науковим керівником протягом усього терміну навчання в аспірантурі та підготовки дисертаційної роботи. Вона постійно вдосконалювала свою професійну майстерність, підвищувала рівень виконання наукових досліджень та зарекомендувала себе як наполегливий, ініціативний та працелюбний дослідник. Здобувачка безпосередньо брала участь у виконанні всіх етапів проведення дослідження. Нею проаналізовано літературні джерела за темою дисертаційної роботи, здійснено постановку мети і завдань дослідження, отримано, оброблено та узагальнено результати досліджень, обґрунтовано основні положення дисертаційної роботи та висновки. Усі наукові та практичні результати, що наведені в дисертації, отримані особисто здобувачкою.

Дисертаційна робота Черкаско Л.В. є самостійно виконаною науковою працею. Усі сформульовані в ній висновки, теоретичні положення та пропозиції ґрунтуються на особистих дослідженнях. У роботі не використовувалися ідеї співвиконавців науково-дослідної роботи. Основні положення дисертаційного дослідження висвітлено у 4 публікаціях, з них 3 – у наукових фахових виданнях.

Вважаю, що наукова складова індивідуального плану роботи Черкаско Людмили Володимирівни виконана повністю та на високому рівні

Науковий керівник,
доктор наук з державного управління,
завідувач кафедри публічної політики
ННІ «Інститут державного управління»
Харківського національного університету
імені В.Н. Каразіна

Вячеслав ДЗЮНДЗЮК

